

зарубіжного досвіду судово-експертної діяльності в рамках дослідження об'єктів релігійного змісту. З доповіддю про співпрацю в галузі судової експертизи в державах – членах ШОС як новий етап розвитку виступила головний експерт Інституту судових експертиз у Павлодарській області **Л. Ф. Парамонова**. Головний експерт Управління контролю й координації проведення судової експертизи Центру судових експертиз, кандидат медичних наук **Ж. Б. Загітова** доповіла про сучасний стан і перспективи подальшого розвитку судової психіатрії та наркології в Казахстані. Про лінгвістичні знання в судовій експертизі доповів заступник директора Інституту судових експертиз у місті Алмати **А. Е. Сванкулов**. Головний експерт Інституту судових експертиз у місті Алмати **Д. Ш. Мусіна** у своїй доповіді розглянула перспективи розвитку судово-екологічної експертизи в справах, пов'язаних із самовільним видобутком корисних копалин. Питанню про форми висновків при проведенні судово-почеркознавчих експертиз присвячено доповідь директора Інституту судових експертиз в Алматинській області **І. Ж. Ісмаїлова**.

Після завершення заходу учасники конференції відвідали виставку лабораторного обладнання для проведення досліджень з різних видів судових експертиз. За результатами роботи конференції опубліковано відповідний збірник матеріалів.

Інформацію підготував В. В. Хоша, завідувач відділу аспірантури Харківського НДІСЕ, кандидат юридичних наук

14-й МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС «КРИМІНАЛІСТИКА ТА СУДОВА ЕКСПЕРТОЛОГІЯ: НАУКА, НАВЧАННЯ, ПРАКТИКА»

13–15 вересня 2018 р. у Національному університеті «Одеська юридична академія» проходив 14-й Міжнародний конгрес «Криміналістика та судова експертологія: наука, навчання, практика». Захід був організований Литовським товариством криміналістів, Національним університетом «Одеська юридична академія», Міжнародним конгресом криміналістів, Університетом Миколаса Ромеріса (Литва), Центром судової експертизи Литви. У Конгресі взяли участь науковці та практики в галузі криміналістики та судової експертизи, які обговорювали масштабні актуальні проблеми теорії та практики: процесу глобалізації, інтернаціоналізації злочинності й гармонізації наукових винаходів у галузі криміналістики та судової експертизи, підвищення ефективності методик розслідування окремих категорій і видів злочину, тактичних і технічних прийомів та засобів, спеціальних знань як інструменту впровадження досягнень науки під час судового розслідування злочинів і їх судового розгляду, дискусійні питання проведення різних експертних досліджень, проблеми вдосконалення методів і прийомів навчання в галузі криміналістики та судової експертології в закладах вищої освіти.

Прапор Конгресу

Пленарне засідання Конгресу відкрив президент Національного університету «Одеська юридична академія» **С. Ківалов**. Він наголосив на важливості цього заходу, де зібралися видатні науковці та провідні фахівці в галузі криміналістики й судової експертології з України, Литви, Латвії, Польщі, Чехії, Греції, Узбекистану, Сполучених Штатів Америки та інших країн, які обговорюватимуть найактуальніші проблеми криміналістики в умовах глобальних загроз і еволюційних перетворень злочинності. А також зазначив, що юридичні заклади освіти мають йти на крок попереду судово-слідчих органів, надаючи потужну базу знань і навичок студентам, які б прагнули застосувати набуте в роботі за фахом для служіння інтересам держави та суспільства.

Учасники Конгресу

Наступними доповідачами були організатори заходу. Професор Університету Миколаса Ромеріса, доктор права **Г. Малевскі** привітав усіх учасників Конгресу з відкриттям цього заходу, зазначивши його важливість, на меті якого є обмін досвідом, прийняття спільних рішень щодо напрямів діяльності тощо. Також акцентував увагу на необхідності співробітництва судових експертів із прокурорами, слідчими, адвокатами, оскільки висновки судових експертів – головна ланка в процесі розслідування (судового розгляду) і є одним із важливих доказів.

Завідувач кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор **В. Шенітько** зазначив, що раніше присутні зустрічалися на міжнародній конференції, але ж із цього року цей захід проходить в рамках Міжнародного конгресу, оскільки йдеться про створення єдиного простору з метою популяризації криміналістики та судової експертизи. У нових умовах розвитку суспільства, що пов'язано із протидією злочинності, виникає необхідність в обговоренні питань нових напрямів розвитку в галузі криміналістики та судової експертології, а також питань викладання криміналістики та судової експертизи в навчальних закладах. Він побажав успіхів у проведенні цього заходу, результатом якого має бути втілення в практичну діяльність рекомендацій, які будуть розроблені за результатами доповідей і дискусій учасників Конгресу.

Виступ В. Шенітька

Із побажаннями плідної роботи всім учасникам Конгресу виступив директор Одеського НДІ судових експертиз, кандидат юридичних наук **А. Ріпенко**. Завідувач кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор **В. Тищенко** наголосив на важливості події та тісному науковому співробітництві Національного університету «Одеська юридична академія» з іншими юридичними закладами та судово-експертними установами як в Україні, так і за її межами. Відзначив останні досягнення науковців і наголосив на подальшому розвитку науки криміналістики, передавши слово співголові Конгресу криміналістів, члену Литовської криміналістичної спілки, доктору права **Г. Малевскі** для нагородження Подякою Конгресу криміналістів – Президента Національного університету «Одеська юридична академія», доктора юридичних наук, професора С. Ківалова, завідувача кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія», доктора юридичних наук, професора В. Тіщенко, завідувача кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктора юридичних наук, професора В. Шепітька. Також запропоновано з цього року ввести традицію стосовно привітань учасників Конгресу, які нещодавно захистили дисертаційні дослідження. Вітання отримали О. Ващук, І. Шепітько, Е. Сімакова-Єфремян. В. Тіщенко побажав подальших успіхів учасникам Конгресу та нових досягнень, щоб прийняти привітання в наступному році в м. Каунасі (Литва), де планується проведення 15-го Міжнародного конгресу криміналістів.

Після закінчення урочистостей і доповідями виступили учасники Конгресу. В оголошеній доповіді доктор юридичних наук, професор **В. Шепітько** зосередив увагу на питаннях кібербезпеки та криміналістичних засобах, що дозволяють збирати, досліджувати й використовувати доказову інформацію, а також на співвідношенні криміналістичних і спеціальних знань та зміненні завдань криміналістики в сучасних умовах протидії злочинності. Доктор права **М. Фриштак** із Чехії підняв питання ісламської фобії, розповсюдження інформації через мережу Інтернет у вигляді листівок, складених латиницею, яку ісламісти нечасто використовують на письмі, і висловив думку щодо мотивації таких дій. Доктор юридичних наук, професор **В. Тищенко** доповів про відносно новий об'єкт обговорень – криміналістичну стратегію в боротьбі зі злочинністю та її місце в системі криміналістичних знань. Доктор права, професор **І. Солтшишевскі** з Польщі підготував доповідь про ідентифікацію людей, зниклих безвісти, і єдиний у Польщі центр пошуку зниклих безвісти людей Фонд «Ітака», який забезпечує підтримку та консультацію в разі зникнення людини. Доктор права, професор **В. Куранка** доповів про історію розвитку криміналістики в Литві впродовж 1918–2018 рр. Його виступ доповнила цікавими фактами доктор права **С. Матулене** щодо подій, пов'язаних з пошуком оригіналу Акта Незалежності Литви. Також доктор права, професор **Г. Бушинас** (Литва) зазначив проблеми ефективності розслідування в умовах сучасного законодавства.

Другий день роботи Конгресу відкрила доктор юридичних наук, старший науковий співробітник **Е. Сімакова-Єфремян** (Україна) із доповіддю про останній досягнення Харківського НДІ судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса, перспективи розвитку певних напрямів діяльності, у якій зосередила увагу на питаннях нормативно-правового регулювання судово-експертної діяльності в Україні.

Виступ Е. Сімакової-Єфремян

Доктор права **Б. Алієв** з Узбекистану зосередив увагу на основних напрямках боротьби з релігійною екстремістською діяльністю. **Р. Тамошуннайте** розповіла про сучасні проблеми, що стосуються почеркознавчої експертизи в Литві. Доповідь кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника **М. Шенітька** (Україна) була присвячена проблемам створення та використання автоматизованих систем у діяльності професійних учасників судочинства, які здійснюють досудове розслідування або судовий розгляд. Було звернено увагу на вплив таких автоматизованих систем на протидію злочинам проти правосуддя. Доктор права **В. Терехович** із Латвії свою доповідь присвятив проблемним питанням, що виникають під час слідчих дій, зокрема в ході огляду місця події. Доктор юридичних наук, професор **В. Шевчук** (Україна) у своїй доповіді наголосив на питаннях формування тактичних операцій у криміналістиці, зазначивши актуальність створення окремої теорії тактичних операцій, через те що на сьогодні слідча тактика не відповідає потребам практики. Доктор права **Р. Кінурас** (Греція) зупинився на проблемах графологічної експертизи, акцентувавши увагу на порівняльному методі при дослідженні підроблених підписів у заповіді. Доктор юридичних наук, професор **Ю. Черноус** (Україна) зазначила необхідність міжнародного співробітництва у сфері судово-експертної діяльності, звернувши увагу на необхідність удосконалення правового регулювання судово-експертної діяльності, розширення кола вирішуваних експертних завдань, посилення обґрунтованості експертних висновків і розроблення експертних методик відповідно до міжнародних стандартів. Кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

Г. Авдєєва (Україна) акцентувала увагу на аналізі норм законодавства щодо регулювання судово-експертної діяльності в Україні та запропонувала шляхи реалізації принципу змагальності й рівності сторін у використанні спеціальних знань у кримінальному судочинстві. Доповідь кандидата юридичних наук **Л. Свиридової** (Україна) була присвячена проблемним питанням розвитку судової лінгвістичної експертизи в Україні, акцентовано увагу на необхідності розроблення окремих методик вирішення експертних завдань, дискусійних питань, що виникають в експертній практиці. **І. Поліщук** (Україна) виступила з доповіддю щодо незаконного використання товарних знаків в Україні, розкривши взаємозв'язок способу злочину з економічними наслідками для потерпілого (власника товарного знака).

Виступ Л. Свиридової

Третій день роботи Конгресу пройшов також плідно. Із доповідями виступили кандидат юридичних наук **І. Шенітько** (Україна) щодо технології проведення системних судових дій у кримінальному провадженні, кандидат юридичних наук, доцент **В. Алексєйчук** (Україна) стосовно криміналістичної методики судового розгляду кримінальних справ, кандидат юридичних наук, доцент **М. Капустіна** (Україна), розповівши про механізм ятрогенних злочинів, кандидат юридичних наук **Є. Демидова** (Україна) про місце судової експертизи в судово-експертній діяльності та інші учасники Конгресу, окресливши найважливіші проблеми сучасної криміналістики та судової

експертології. Підвівши підсумки роботи, присутні висловили надію на наступну зустріч у м. Каунасі (Литва).

Доповіді учасників Конгресу опубліковані у двотомнику «Криміналістика та судова експертологія: наука, навчання, практика». 14-й Міжнародний конгрес криміналістів відбувався на високому сучасному науковому рівні та привернув увагу вчених-криміналістів і практиків із 17 країн світу.

Інформацію підготувала Л. В. Свиридова, завідувач лабораторії Харківського НДІСЕ, кандидат юридичних наук

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ТА КРИМІНАЛІСТИКИ», ПРИСВЯЧЕНА 95-РІЧЧЮ СТВОРЕННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ
СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ ім. ЗАСЛ. ПРОФ. М. С. БОКАРІУСА**

10–11 жовтня 2018 р. у Харківському НДІ судових експертиз відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання судової експертизи та криміналістики», присвячена 95-річчю заснування установи.

Учасники конференції в залі засідань

На конференції обговорено:

- нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності в Україні; проблеми та шляхи їх вирішення;
- завдання та тенденції криміналістики на сучасному етапі її розвитку;
- актуальні питання теорії судової експертизи;
- теоретичні та правові проблеми запровадження міжнародних стандартів у діяльність судово-експертних установ України;